

Frivilligheten i endring

Øvre Eiker Idrettsråd

Anette Brenden
Rådgiver frivillighet

Agenda

- Introduksjon
- Frivilligheten i endring
- Status på frivilligheten
- Samarbeidet mellom det offentlige og frivilligheten
- Frivillighetens ansvar
- Hvordan jobber vi basert på denne informasjonen

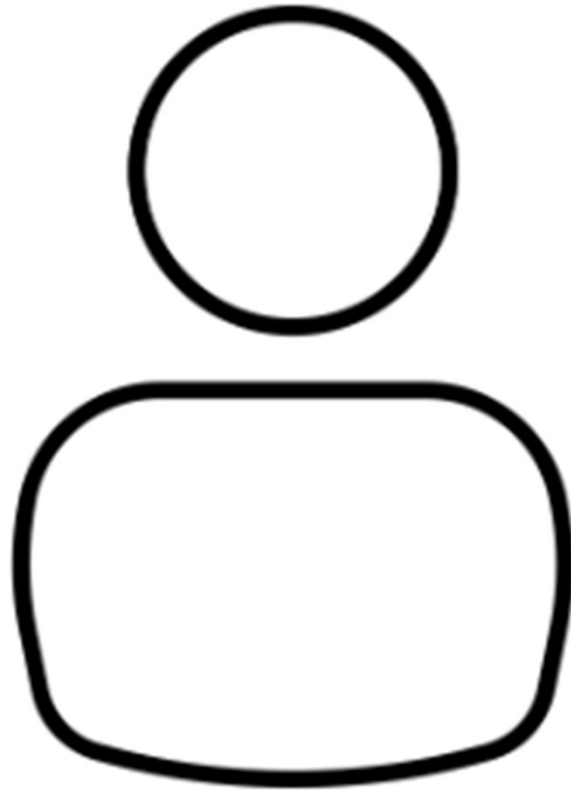
Nasjonalforeningen for folkehelsen

- Frivillig, humanitær organisasjon
  - Demens og hjerte- og karsykdommer
  - Lokalt arbeid, politisk påvirkning og støtte til forskning
  - Over 450 lokallag rundt i landet og 28 000 medlemmer
  - Interesseorganisasjon for personer med demens og pårørende
-

Definisjon:

Frivillig innsats er aktiviteter som utføres av egen fri vilje og uten lønn, annet enn begrenset kompensasjon og mindre gaver, for å gagne mennesker utenfor egen familie eller hushold.

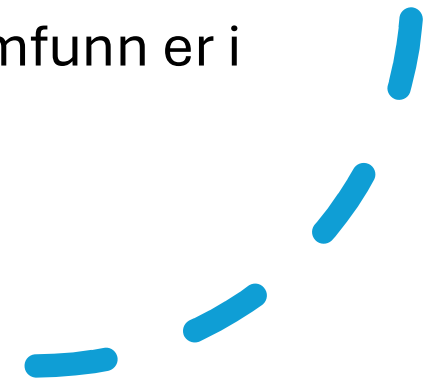
Frivilligheten i endring

Skandinaviske trender

- Økning i velferdsfrivillighet: fokus på samarbeid med kommune og frivillige organisasjoner
- Høyt utdannede deltar mer enn lavt utdannede
- Barn fører i stor grad til «foreldrefrivillighet»
- Frivillige i Norge har i større grad enn i Danmark og Sverige svekket lojalitet til enkeltorganisasjoner.
- I Norge er det større grad slik at de som er i betalt arbeid deltar mer i frivillig arbeid
- I Norge ser vi større grad av refleksivitet og bryter i en viss grad med den skandinaviske frivillighetsmodellen

Forskning
viser på
landsbasis
at:

- Antallet medlemmer i organisasjonene øker ikke, men tidsbruken på frivillighet er stabil
- Organisasjonene må tilpasse seg redusert medlemskap og mer selektive deltakere og frivillige
- Organisasjonene er svekket i områder der folkebevegelsene tradisjonelt var sterke
- Antallet nasjonale organisasjoner øker, blant annet hjulpet av digitalisering
- Det blir færre religiøse organisasjoner
- Forholdet mellom stat og sivilsamfunn er i endring

Norske trender

- Verdifelleskap til aktivitetsfelleskap
- Kollektivismen til individualisme
- Profesjonalisering av sivil samfunn
- Spredt engasjement

Trendene betyr:

Nedgang i medlemmer

Økende frivillig innsats

Fristilt frivillighet

Refleksiv frivillighet

Status på frivilligheten

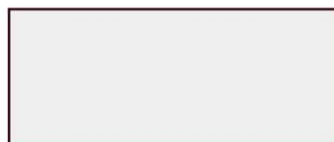
GJORT FRIVILLIG INNSATS

64%

MEDLEMSANDEL

68%

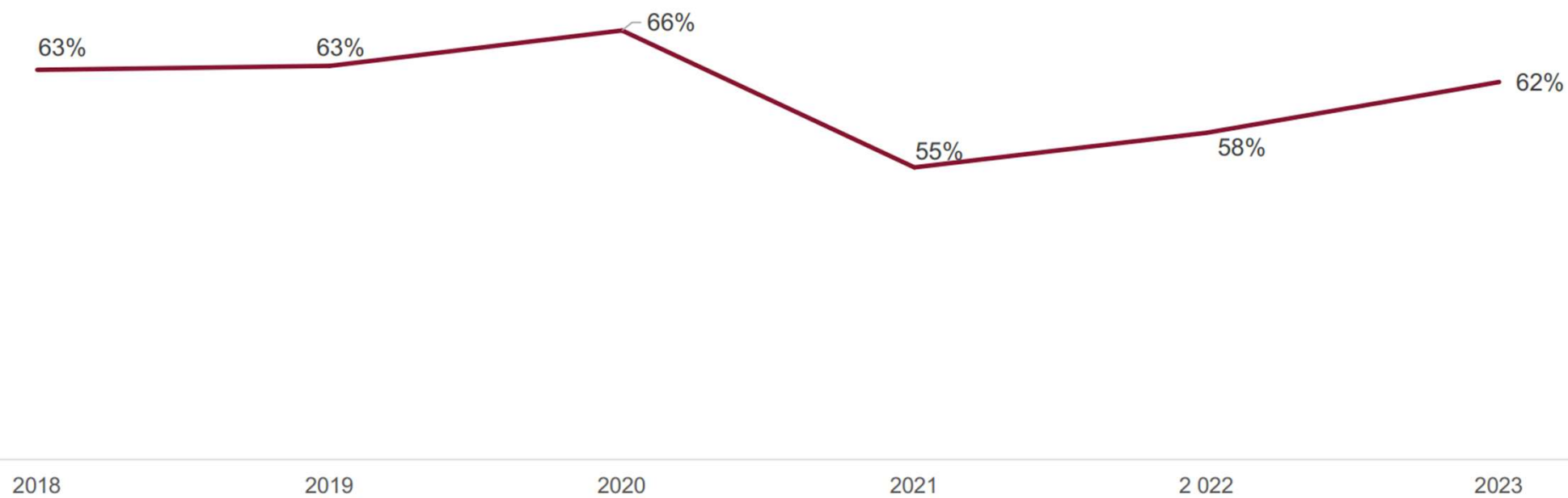

DELTATT PÅ AKTIVITETER

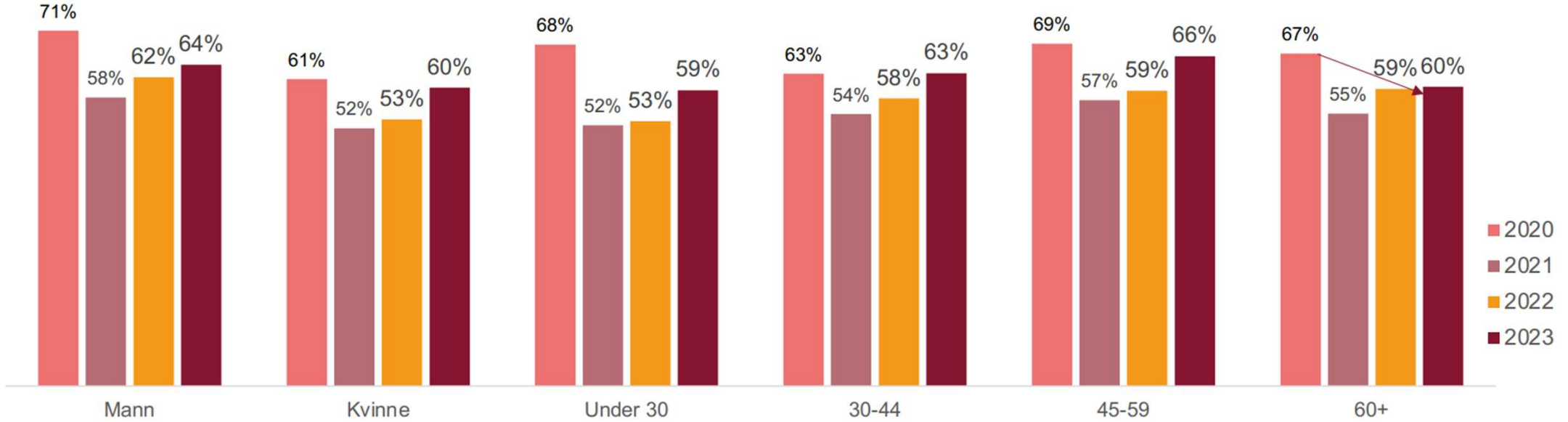
63%

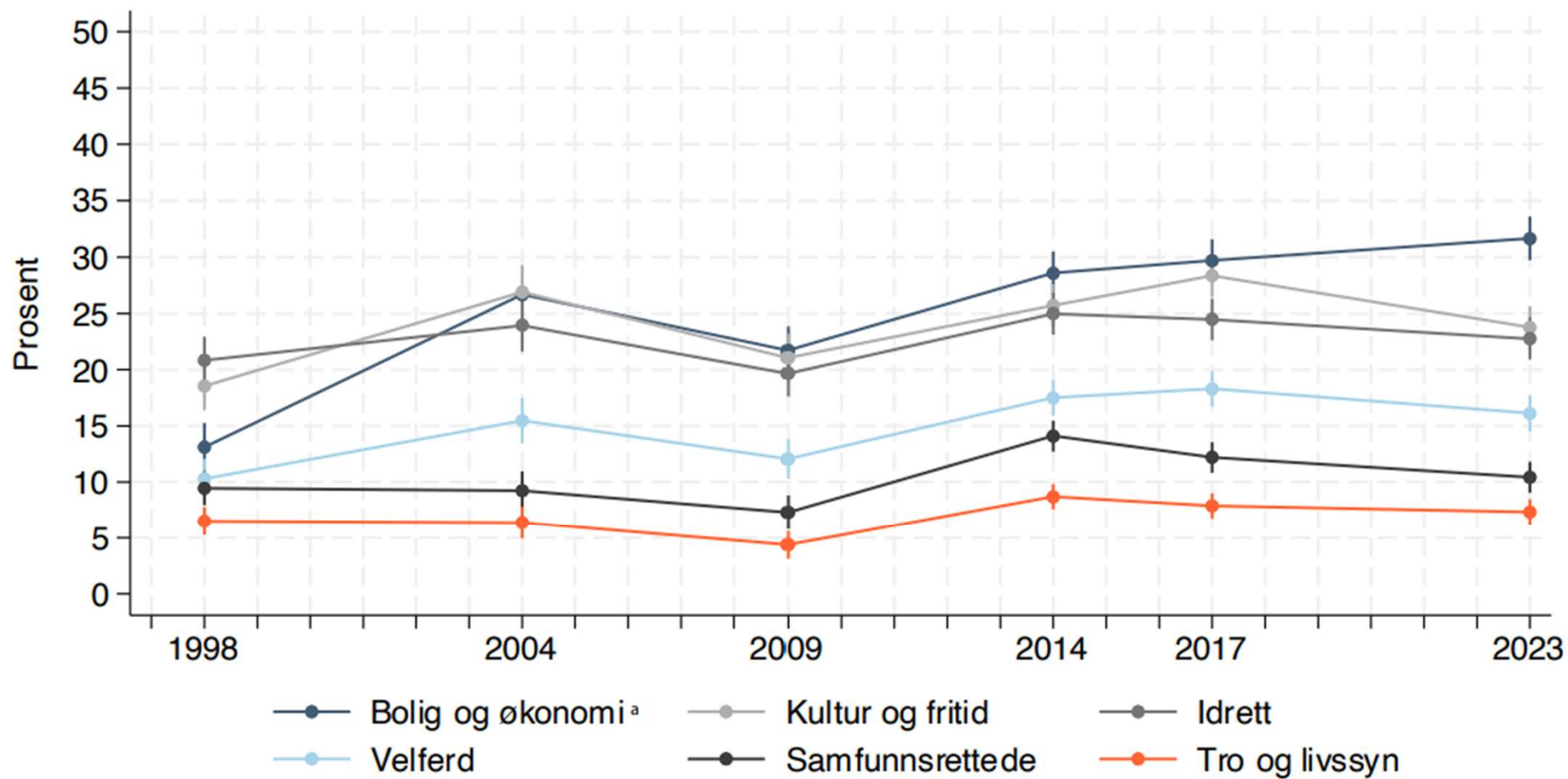

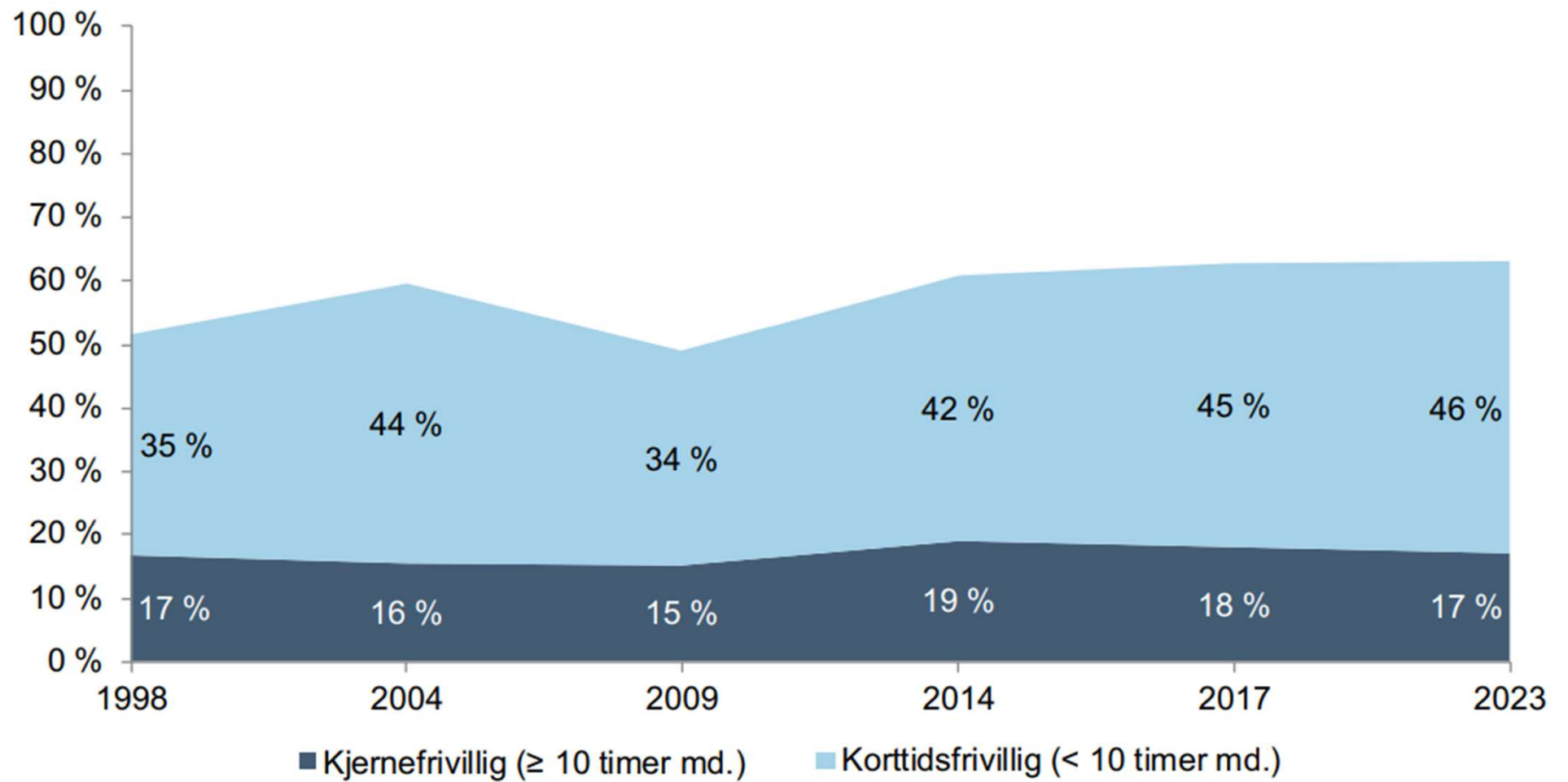
Deltagelse i frivillig innsats

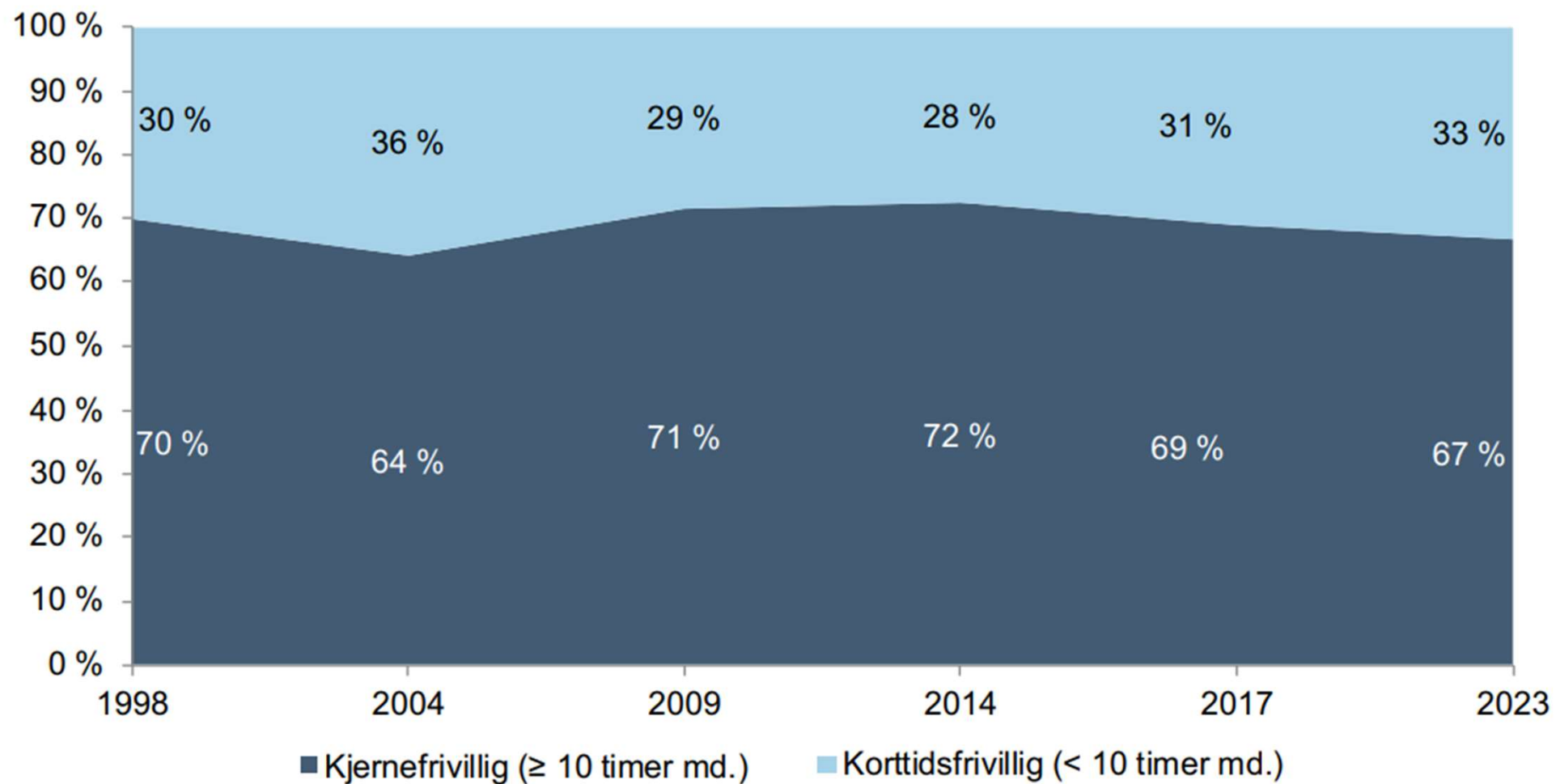
Andel som deltar i frivillig innsats

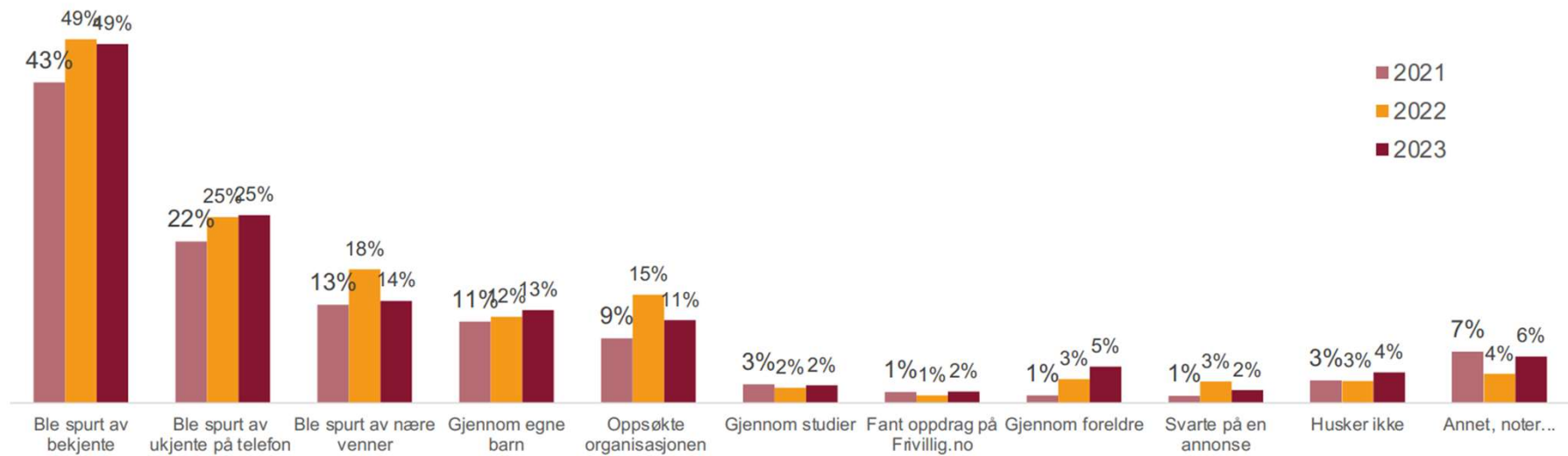

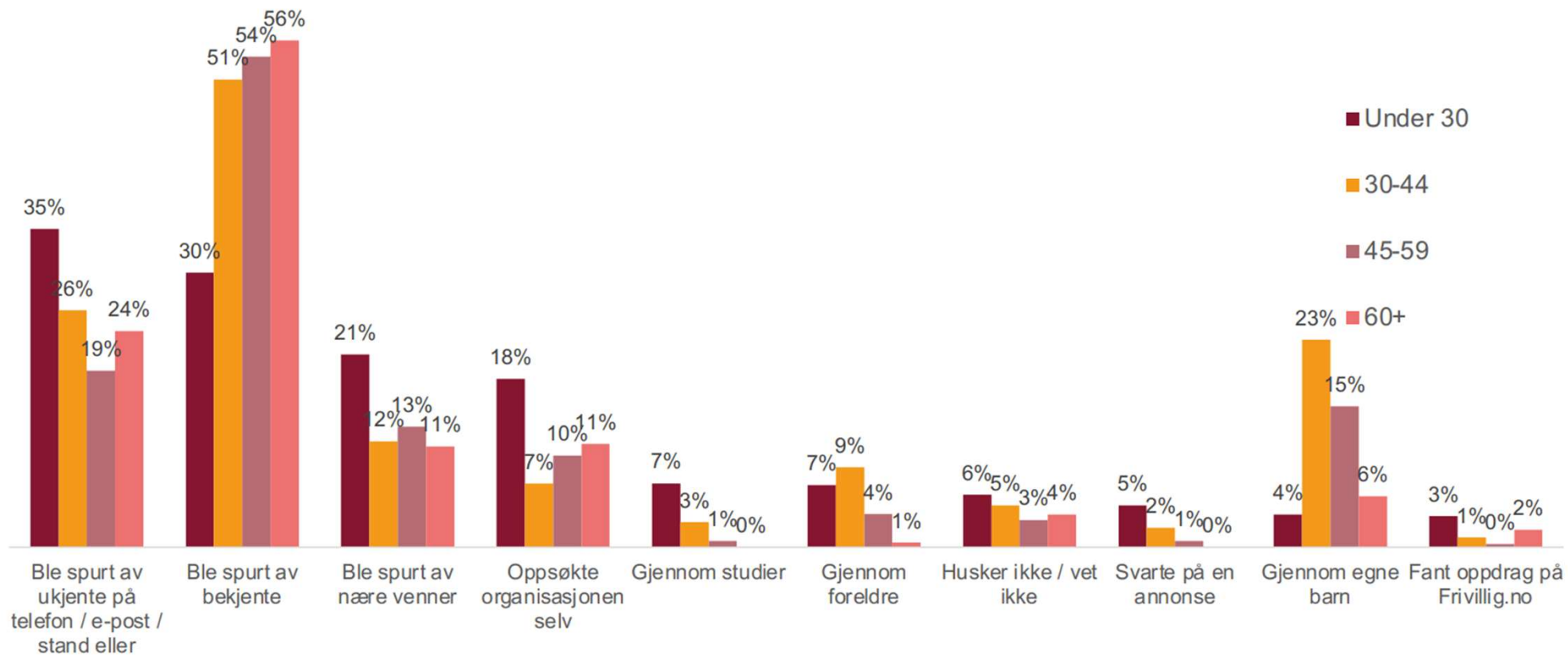

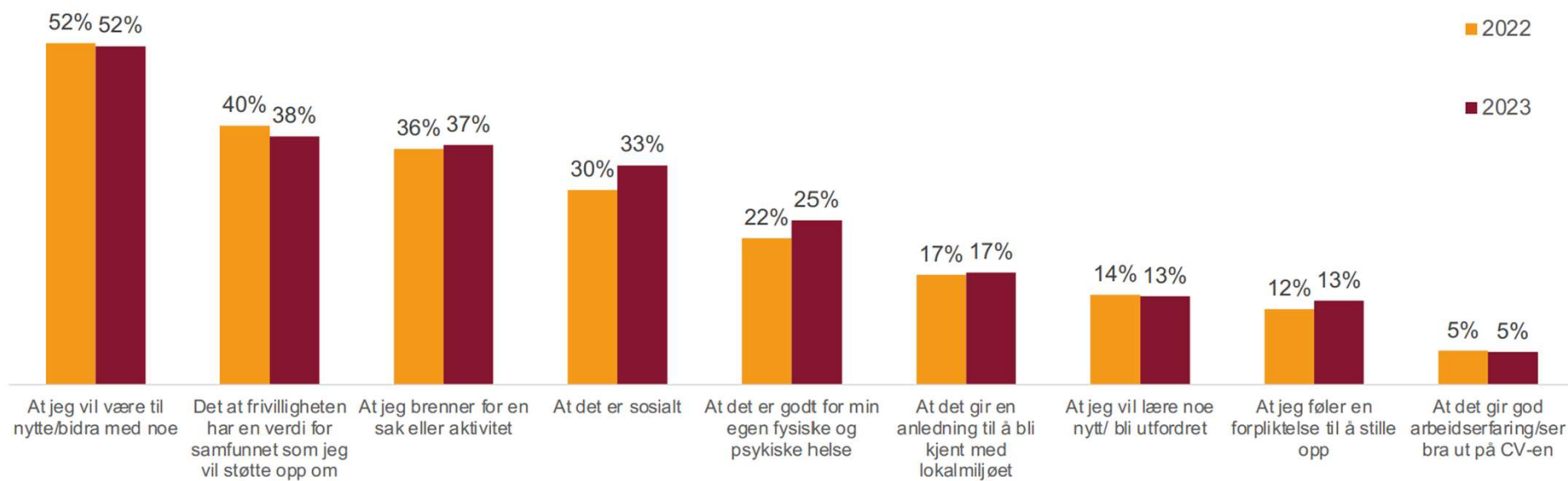
Stort potensiale for å
rekruttere nye frivillige!

Hvordan rekrutteres de frivillige?

Hva motiverer de frivillige?

Frivilligheten i idretten

- Mindre minoritetsrepresentasjon i idretten
- Trøndelag er best i landet
- Kjønnsbalansen i idretten jevner seg ut
- Idretten skiller seg ut på alder

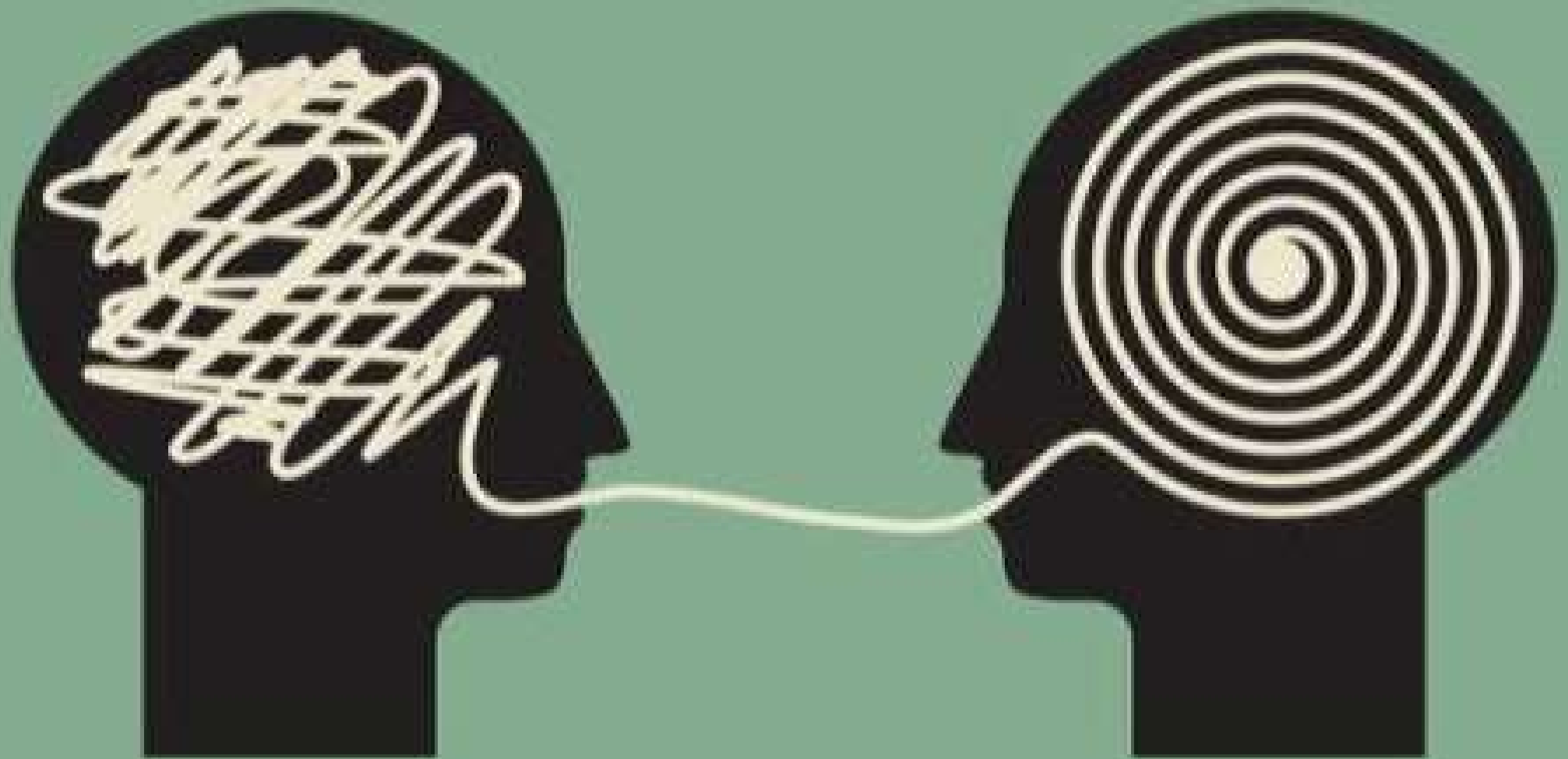
Samarbeidet mellom det offentlige og frivilligheten

Verdien

Frivilligheten bidrar også med merverdier som skapes utover selve aktiviteten et lag eller forening driver med. Eksempler på denne type merverdi er hvordan deltakelse i frivillig aktivitet innen idrett, friluftsliv, miljø, kultur, osv., gir folk tilgang til sosiale møteplasser som skaper tillit, identitet og tilhørighet.

Aktivitetsvenn for personer med demens

- Demenskoordinator/demensteam
- Nasjonalforeningen sine helselag/demensforening
- Frivilligsentral
- Hjemmetjenesten
- Sykehjemmet
- Ildsjeler

Arbeidsgruppe

Arbeidsgruppen i Sør-Fron

- Midt-Gudbrandsdal demensforening
- Frivilligkoordinator
- 2 personer fra demensteam
- Frivillig aktivitetsvenn

Arbeidsoppgaver	Ansvarlig
Lede arbeidsgruppen, og være kontaktperson for Nasjonalforeningen for folkehelsen	Frivilligkoordinator
Rekruttere frivillige aktivitetsvenner	Frivilligkoordinator
Motta henvendelser fra frivillig.no og kontakte nye frivillige som melder seg	Frivilligkoordinator
Rekruttere personer som ønsker aktivitetsvenn	Demensteam
Arrangere kurs for frivillige aktivitetsvenner (Huskeliste for kursarrangør finnes i den elektroniske verktøykassen)	Demensteam Demensforeningen
Samtale med frivillige aktivitetsvenner etter kurs	Frivilligkoordinator
Koble aktivitetsvennen og personen med demens	Demensteam
Være veileder for aktivitetsvennene	Demensforeningen Demensteam Frivilligkoordinator
Arrangere erfaringsamling for aktivitetsvennene	Hele arbeidsgruppa
Administrere Min side <ul style="list-style-type: none"> - Registrering av aktivitetsvenner i registreringssystem - Oppdatere info og status på aktivitetsvenner i registreringssystem - Følge opp nye frivillige 	Frivilligkoordinator

Frivillighetens ansvar

Prinsipper fra Øvre Eiker

- Kommunens hovedrolle som samarbeidspartner med frivillig sektor er å være regiassistent og tilrettelegger.
- Kommunen skal ikke regissere frivilligheten.
- Kommunen skal stimulere så mange som mulig til å delta i samfunnsnyttig frivillig innsats.
- **Samarbeidet mellom frivillig sektor og kommunen bygger på prinsippet om at frivillig sektor skal supplere – og ikke erstatte – offentlige tjenester.**
- **Frivillig sektor skal oppleve kommunen som forutsigbar.**
- **Frivillig sektor og Øvre Eiker kommune er likeverdige parter i samarbeidet.**
- Det skal være enkelt å være frivillig.
- Frivilligstrategien skal ha en tydelig forankring i kommuneplanen.

Hvordan jobber vi basert
på denne informasjon?

Bevare egen identitet

- Selvstendig og egenverdi
- Stabile rammer
- Gjensidig respekt og forståelse
- Demokrati skoler
- Innovasjon og tilpasning
- Tillit og eierskap i lokalsamfunnet

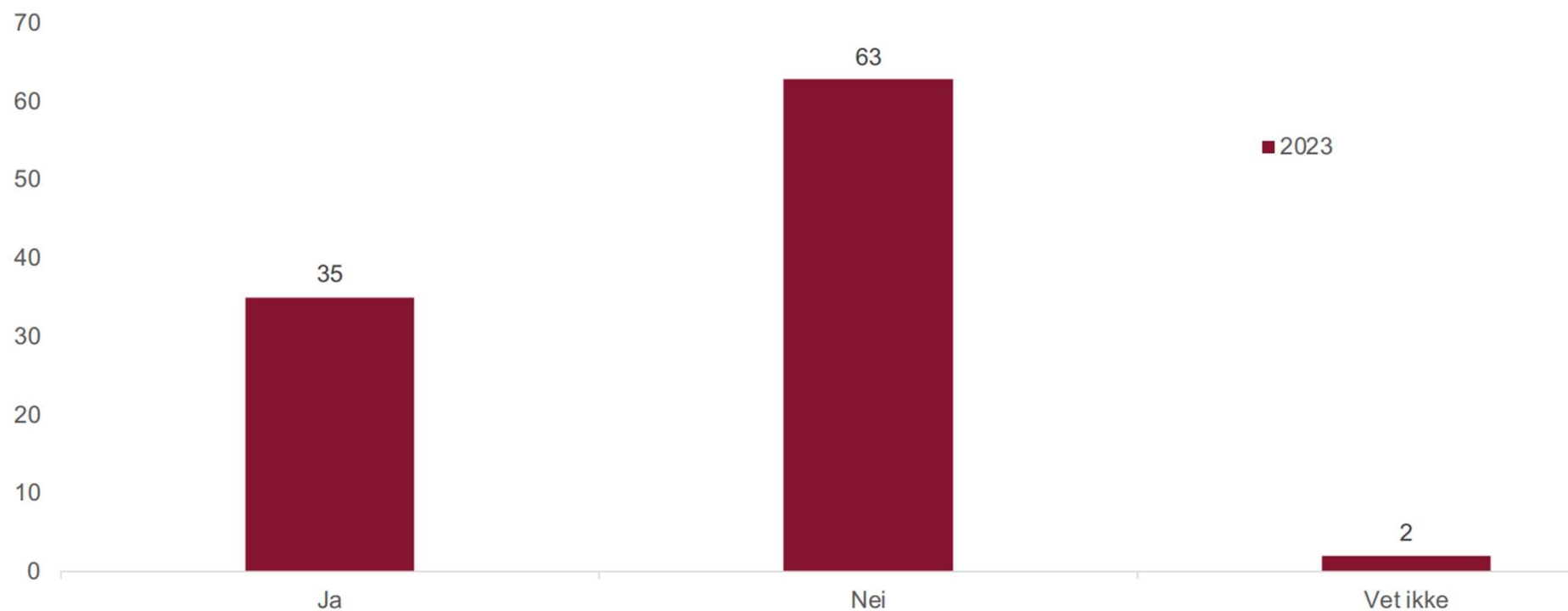
Å sette gode prinsipper inn i system

- Finne ut hva frivilligheten skal brukes til
- Frivilligheten er ikke gratis arbeid
- Frivilligheten må være enkel
- Frivilligheten må være inkluderende
- Frivilligheten må gis reell medvirkning

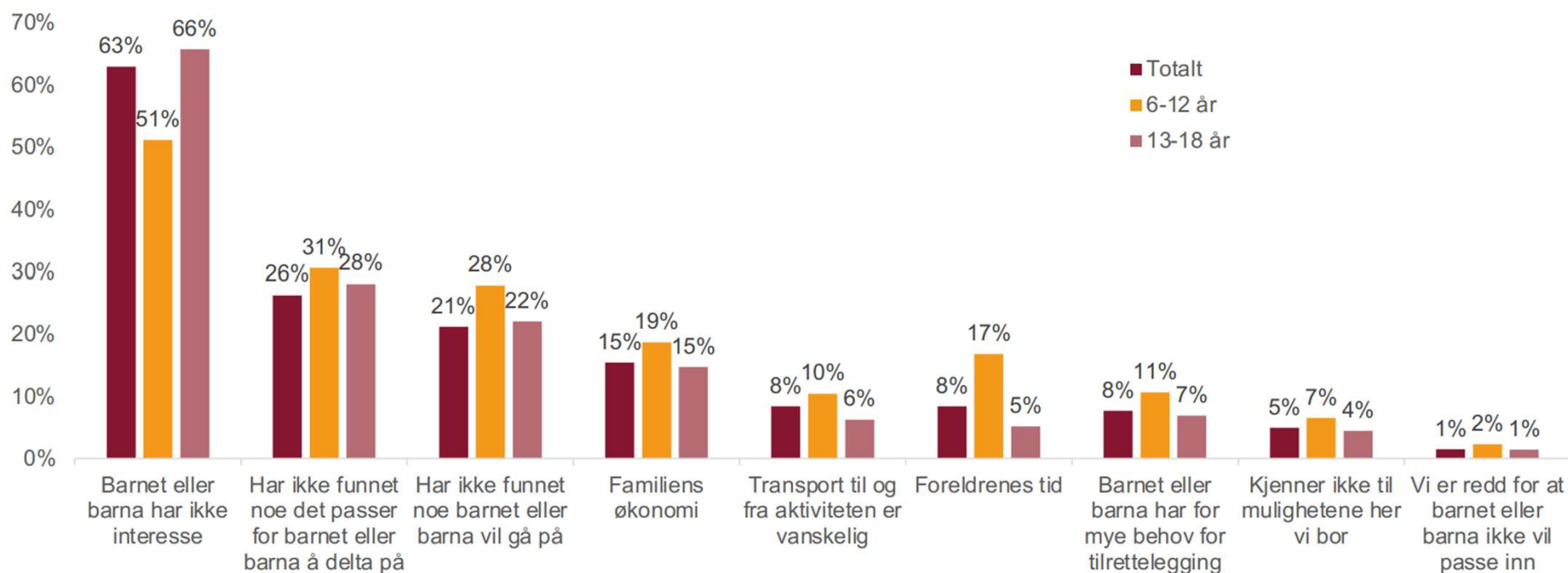

Økt aktivitet = økt rekruttering

Deltar barn i din husstand i organisert fritidsaktivitet?

Grunnen til manglende deltagelse

En av tre eldre deltar aktivt i frivillighet

Politikerne ønsker flere eldre frivillige, men dagens eldre vil delta på egne premisser.

“Å jobbe som frivillig kan bidra til en aktiv aldring som gir en bedre alderdom, bedre helse og trivsel, høyere livskvalitet, beskytter mot ensomhet og kan gi de eldre større følelse av et meningsfullt liv”

- Thomas Hansen

Spørsmål?

---

anette.brenden@nasjonalforeningen.no